

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 48.— K. negyedévre 12.— K.
félévre 24.— K. egy hónapra 4.— K.
Egyes szám ára 18 fill. Pályaudvarokon 20. fill.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1918.

VII. évfolyam, 280. szám.

Szerda, november 20.

Papi Tanács.

Irtá: Juhász Gyula.

A Szegeden mostanában megalakult Dél-magyarországi Papi Tanács a forradalmi idők igazságait fölismerve és követve férfias bátorsággal programjába vette a püspöki birtokok, tehát a főpapi latifundiumok fölosztását a nép között és részben a szociális nyomorúságban élő alsópapság javára, nemkülönben a papi celibátus eltörlését és a *tiszta demokrácia* szellemében való papi megújodást.

Örömmel és elégtétellel kell üdvözölni ezt a határozott, a pesti Papi Tanácsnál mérészebb, de jogos és méltányos állásfoglalást. Szeged vezet tehát: a köztársaságot legelsőnek e szabad város falai üdvözölték föntartás nélkül, a színészek e városban szálltak először sikra a gazdasági és szellemi prostitúció ellen és ime, a szegedi alsópapság öntudatos szószólói az első e föl szabadult országban, akik teljes erejükkel akarnak nemcsak keresztények, de demokraták is lenni a szó valódi értelmében. E sorok írója még e papi állásfoglalás előtt annak a hitének adott kifejezést ezen a helyen, hogy a magyar alsópapságra nagy demokratikus hivatás vár, nem a konkolyhíntő klerikálizmus jegyében, de a nép és a valódi, a krisztusi kereszténység szolgálatában. A szegedi alsópapság, úgy látszik, nemcsak érzi az új idők szabad fuvalmát, de áldoz is ez idők géniuszának.

A forradalom első napjaiban itt-ott némi ellenérzést lehetett tapasztalni a papsággal szemben. Az egyház fejei vagy hallgattak, vagy pedig kezüket mosták és kenetes igéssel semmit mondtak. De az alsópapság csakhamar megmozdult és vétőt kiáltott, lelkes forradalmi gesztussal, a *papi fejedelmek* Mainmon-imádata ellen. A szép, a nagyszerű hagyomány nem hiányzott. A francia forradalomban jelentős része volt a néppel és az igazsággal tartó jó pásztoroknak. Az emberi jogok kátéját *Sieyès abbé* irta, a leg lángolóbb szónokája a grande Revolutionnak. David gyönyörű vásznán, a Louvrebán, amely a nemzetgyűlés tagjainak esküjét egy nagy művész és egy nagy forradalmár vehemens erejével örökítette meg, az előtérben egy világi pap, egy szerzetes és egy polgár adnak egymásnak kezét, eljegyezve magukat az emberi haladással. Ma emléket állítunk annak a budai *vörös apátnak*, aki először merete leírni, hogy a szabad ember igazi államformája a szabad köztársaság.

Ami a papság valódi küldetését és hivatását illeti, azt hosszú ideig elhomályosította, sőt meghamisította az a hazugság és kényszer, amely hatalmi érdekek szolgájaként, nagyurak, dinaszták, főpapok ministránsává akarta tenni a papot. Meg kellett áldaniok a fegyvereket, amelyekkel a régi állam rabjainak ölni kellett, holott a fehér názáreti Ember megmondotta, hogy aki kardot fog, kard által fog elveszni. A világi hatalmat, tekintélyt és hasznát féltő főpapi latifundium gyűlöletet prédikáltatott a szeretet vallása nevében a más vallásban születettek ellen, de azért, ha profitja úgy kívánta, szívesen vette a más vallásu nagytőkésnek szövetségét is és a politikában nagyszerűen kezelt tudott fogni mindenféle fajta modern pogányokkal és

hitetlenekkel, ha azok a reakció agyáglábu bálványát támogatták.

A magyar alsópapság, bátor és böles forradalmi lendülettel a demokrácia ígéretföldjére lépett és szakítani akar — reméljük, hogy nemcsak mer, de tud is — azzal a rendszerrel és azzal a szellemmel, amelyet a legnagyobb jóindulattal se tudunk se evangéliumnak, se krisztusnak, de még igazán keresztényinek se nevezni.

A budapesti Papi Tanács forradalmas gyűlésén egy fiatal káplán, aki különben ifju

költő is, kimondotta, hogy az Egyháznak az Apostol Szent Pál és a valódi demokrácia szellemében kell újjászületnie!

Talán hozzátehetnénk, ha igazán élni, éltetni, ha csakugyan kereszténynek lenni akar! Mert különben a korhadt és penészes világi oligarchák és dinaszták sorsára juttatja az a hierarkia, amely Jézus Krisztusnak nem tanítványa és hirdetője, de inkvizitora és árulója volt már annyiszor, véres és bűnös korszakokban!

A szerbek megszállták Szőreget.

— Két, utasokkal zsúfolt vonat vesztel az állomáson.
— Szegedről karhatalmi kirendeltség ment ki géppuskákkal. — Szőregen keresztül beszüntették a vasúti forgalmat. —

A kormány egyezséget kötött a rutén néptanáccsal.

(Saját tudósítónktól.) Kedden este tíz órakor a Szegedtől tíz kilométernyire fekvő Szőreget mintegy ezer főnyi szerb sorkatonaság szállta meg.

A szerbek ágyukat és százötven lovat is hoztak magukkal. A parancsnok utasítására megszállták a postát, a vasúti állomást, a községházat és a csendőrtaktanyát, ahonnan a csendőrök a nagykikindai csendőrkerület utasítására eltávoztak anélkül, hogy ellentállást fejtettek volna ki. Az utcákon szerbpatrolók járnak, ugyszintén szerb katonák ügyelnek föl arra, hogy a lakásait senki el ne hagyja. i

A temesvár—budapesti és az arad—szegedi vonat a nyílt pályán vesztel a szerbek-örizete alatt.

Az utasok nem hagyhatják el a vonatot, de a szigorú felügyelet dacára többeknek sikerült megszökni. Ezek a feneketlen sárban gyalog Szeged felé tartanak. Az utasok a legnagyobb izgalomban várják, hogy mi fog velük történni. Éjjel két órakor, amikor e sorokat írjuk, azt az értesítést kaptuk, hogy a szerbek az utasoktól minden szerintiük felesleges holmit elszednek.

A község jobbmodu lakossága már napok előtt elmenekült. A községi jegyző sincs a községben, még a múlt hét végén Szegedre menekült, mert több a harctérről hazatért katonára még akarta lincselni. i

A postahivatalban egy szerb altiszt ellenőrzi a telefonbeszélgetéseket; a postás-kisasszony nem távozhathat a helyéről, mert a szerbek

Versecen székelő parancsnokságuk-

tól utasítást kértek

arra vonatkozólag, hogy mi történjék és a válasz még mindig nem érkezett meg. i

Sűrűn meg-megisméklődő puskaropogás reszketteti a levegőt, szerb vezényszavak, menetelő csapatok zaja hallatszik az éjszakában. A szegedi állomásparancsnokságot arról értesítették, hogy a szerbek, dacára annak, hogy a megszálló csapat tagjai a rendes sorkatonasághoz tartoznak, osztogatnak és állandó reszketésben tartják a község lakosságát. Emiatt

az állomásparancsnokság intézkedésére Faragó Kálmán hadnagy vezetésével nagyobb számú géppuskás csapat ment éjszaka három órakor tízenkét géppuskával Szőregre. i

Szeged állomásról a szerbek által feltartóztatott vonatok helyett Budapestre új vonatokat indítottak.

A szeged—temesvári vonalon egyelőre semmiéle vonat nem közlekedik. Ugyancsak megszűnt a közlekedés a szeged—aradi vonalon is.

Budapest, november 19. A Politikai Hirdető jelenti: A rutén néptanács elnöksége tárgyalásokat folytatott a kormánnyal, amelyek teljesen kielégítő eredménnyel végződtek. A rutén Nemzeti Tanács előterjesztéseit a kormány elfogadta, még pedig a következőképpen:

1. A magyarországi rutén nemzet ragaszkodik az ország területi integritásához és tiltakozik minden erőszakos elszakadási törekvés ellen.

2. A kormány elismeri a hazai rutén nemzet öntrendelkezési jogát minden téren, így honorálja azt is, hogy Máramaros, Ugocsa, Bereg és Ung rutén többségű vármegyék főispánjával olyan férfiak neveztesse ki, akiknek kellő helyi ismeretük mellett a rutén néppel kapcsolatuk van.

3. A rutén ügyek intézésére a nemzetiségi, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszterlumból megfelelő hatáskörrel hozzáértő emberek neveztesse ki.

4. Honorálja a kormány azt a ki-

vánságot is, hogy a Magyar Tudományos Egyetemen a rutén nyelv és irodalom részére rendes tanári tanszék szerveztesse.

A kormány minden egyes tagjánál megnyugvást keltett a rutének hazafias álláspontja és hazafias törekvéseik, viszont a magyarországi rutén Nemzeti Tanács elnöksége meglepéssel konstataulta, hogy a kormány minden jogos kívánságukat készséggel honorálja. A rutén nép megnyugtatása és a közrend biztosítása céljából a magyar népkormány és a magyarországi rutén Nemzeti Tanács együttesen kiáltványt bocsátott ki.

A románok megálltak a magyar határon

— A románok megkezdték az előnyomulást. — A román nemzeti tanács csapatai megszállták Marosvásárhelyt és Szászvárost. —

Budapest, november 19. Illetékes helyről jelentik: A román rendes csapatok előnyomulása a magyar területre elmaradt, részben az antant balkáni hadereje főparancsnokának utasítására, részben a magas hóállás miatt. Brassóban méteres magasságban áll a hó. A legelő levő pont, ameddig a román reguláris csapatok előre jutottak, Bereck helység. A románok Soveától Kamorestiiig a határon állanak. Kiküldött őrzárataik elhatoltak Ojtoz, Bereck és Sósmező helységekig. A román katonák egyenruhája ugyancsak tarka, orosz köpönyeget, francia fegyvert, magyar bakancsot és fölténytáskát viselnek. Az utóbbi az ojtozi raktárból szerezték.

Az egyik román katona elbeszélése szerint Moldvában francia csapatok vannak és állítólag ezek tartják vissza a románokat a

Magyarországba való betöréstől. A román csapatokban többnyire 17—22 éves ifjak szolgálnak.

Romániában egyre erősödik a bojárok elleni mozgalom, a nép mindjobban követeli a köztársaság kikiáltását.

Budapest, november 19. A belügyminiszteriumba jelentés érkezett, hogy Marosvásárhely várost az ottani román nemzeti tanács román birtoknak jelentette ki. Szászvároson elkergették a magyar tisztviselőket. Rekviálnak, a hivatali pénztárakat lefoglalták.

Budapest, november 19. A belügyminiszteriumhoz érkezett jelentés szerint a román reguláris csapatok tapogatózva jönnek előre a gyimesi és tölgyesi szorosok irányából. Előnyomulásukat a hó erősen akadályozza.

Jegyzékben tiltakoztunk a szerb megszálló csapatok erőszakoskodásai ellen.

— A cseh betörés. —

Budapest, november 19. A magyar kormány tiltakozást jelent be az antant kormányainál a fegyverszüneti föltételeknek a szerbek által történt megsértéséről. A kormány már tegnap éjszaka rövid táviratot küldött az antant haderő parancsnokának, amelyben jelezte tiltakozó álláspontját. A részletes tiltakozó jegyzék elkészítésével Berinkei Dénes igazságügyminisztert bízták meg. Az igazságügyminiszteriumban ebben az ügyben ma délelőtti tanácskozás volt. A tanácskozáson megállapodtak a jegyzék szövegében, amely 14 pontban sorolja föl azokat a sérelmeket, amelyeket a Magyarországra be nyomuló szerb haderők a fegyverszünet ellen elkövettek.

Az értekezlet ügyében Bartha Albert hadügyminiszter egy újságíró előtt nyilatkozatot tett. A jegyzék — mondotta — természetesen békés szellemű, de határozott tiltakozást tartalmaz a fegyverszüneti szerződés föltételeinek megsértése ellen.

Lányi Márton verseci főispán ma délelőtti telefonon jelentést tett a kormánynak a verseci eseményekről. A szerb csapatok elvágták a telefonösszeköttetést Budapestről, a helyi telefonbeszélgetést kihallgatták, a tisztviselőket elmozdították, kezükbe vették a közigazgatást. A főispánt le akarták tartóztatni. A magyar és bunyevác lakosság és a megszálló csapat közt a helyzet kiélesedett.

Budapest, november 19. A kormány elhatározta, hogy a fegyverszüneti szerződés végrehajtásának ellenőrzésére Linder Béla miniszter elnöke alatt miniszterközi bizottságot küld ki. A bizottság tagjait a belügyi, kereskedelmi, földmívelési, hadügyi és közéletelmzési miniszterek nevezik ki.

Budapest, november 19. Illetékes helyről érkezett jelentés szerint a szerb csapatok Rešicabányán elfogták a magyar csendőröket és követelték, hogy esküdjenek föl Péter királyra. A csendőrök ezt megtagadták, mire lefegyverezték és elkergették őket. A csendőrök Szentesre menekültek.

Budapest, november 19. Egy Nagybecskerekéről Budapestre érkezett ember ma átadott a kormánynak egy cirillbetűs falragaszt, amelyet Nagybecskereken az ottani szerb parancsnok függesztetett ki. A falragaszt szövege ez:

A közrend és a közbéke érdekében elrendelem a következőket:

1. A lakoságnak kötelessége minden szerb katona részéről kibocsátott parancsnak engedelmeskedni. Ha valaki engedetlenséget tanúsít, hazaárulást követ el és a rögtönítélő bíróság halállal bünteti.

2. A fegyvereket, löszert 24 órán belül be kell szolgáltatni a megyeházán a szerb nemzeti tanácsnak. Akinél ez idő elteltével még fegyvert találnak, rögtönítélő bíróság elé állítják.

3. A személy- és vagyonbiztonságról

gondoskodtunk. Ehez képest mindenki folytassa foglalkozását.

4. Az összes magyar, osztrák és német tiszteknek rögtön jelentkezniük kell a szerb hatóságok előtt, ellenkező esetben előállítják őket.

5. A községi hatalmat a szerb nemzeti tanács kezébe tesszük le, tehát a lakosság köteles a szerb nemzeti tanácsnak feltétlenül engedelmeskedni és rendeleteit teljesíteni.

Budapest, november 19. A birtokai határrendőrségi kirendeltség értesülése szerint a csehek a várost még nem szállták meg, de bevonulásuk minden pillanatban várható.

Pozsony, november 19. A csehek mindenütt óriási agitációt fejtenek ki a magyar állameszme ellen és semmiféle eszköztől sem riadnak vissza, csak hogy a tótokat megnyerjék a maguk számára. A jablonci ütközetben elesett öt cseh csendőr is. Ezeknek holttesteit a csehek megcsonkították és ilyen állapotban közszemlére tették ki. Zbor és még más négy tót község piacán, dobszóval odacsodították a népet és mindenütt egy-egy véresszájú cseh agitátor hirdette, hogy *me igv bannak el a magyarok a csehekkel*.

Ma éjjel csupán Lamacs községnél voltak előrsi csatározások. Este tizenegy órakor a franzhofi maiornál levő tábortörzsként megtámadta két tábortörzset, a fölténygyári szakaszt pedig négy cseh járőr. Tűzharc fejlődött ki a csehek és a honvédek között.

A csehek létszáma mindenütt csökkent. Így Malackán eddig 500 cseh volt, most már csak 250 van. Holicsón 60, Jókuton 70, Brunócon 60 a cseh. A csehek szolgálatában állt legénység egy része ugyanis losonci és zolyomi magyar katona volt, akiknek 15 korona napi zsoldot ígértek, miután azonban a csehek csupán napi 5 koronát fizettek, ezek nem akarnak tovább szolgálni.

Még nem mozgósítottak a csehek

Prága, november 19. Azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek a mozgósításról forgalomban vannak, a Narodni Listy megállapítja, hogy a mozgósítást nem rendelték el. Ez nem is történéhetett meg a nemzetgyűlés rendelkezése nélkül, valószínű azonban, hogy a tótországi helyzet néhány fiatalabb korosztály mozgósítását teszi szükségessé.

Prága, november 19. A Pravo Lidu estilapjában nyomatékosan állást foglal a mozgósítás ellen. A lap ezeket írja: Ha a tót földön és Észak-Csehországban ügyünk igazságos, úgy bizalommal várhatjuk meg a békekongresszus döntését. Nincs rá szükség, hogy továbbra is ontsuk a drága vért. Ha azonban nálunk imperialisztikus elemek érvényesülnek, amelyek a demokratikus eszméket hódítási célokra akarja kihasználni, úgy a népszéles tömegeinek legmesszebbmenő ellentétlásával fognak találkozni.

Nem kell Erzsébet királyné-szobor

Budapest, november 19. A köztársasági párt tanácsa fölhívást intézett a Magyar Nemzeti Tanácshoz, hogy az Erzsébet-királyné szoborra egybegyűlt 3 millió koronát sürögösen foglalja le és nemzeti célokra fordítsa.

A csehek a délszlávoknak ajándékozzák Triesztet

Bécs, november 19. Tuzar a cseh-szláv kormány nevében közölte a laibachi kormánnyal, hogy a cseh-szlávok minden erejükkel támogatják a délszlávoknak Triesztre való igényét.

Az orosz munkás- és katonatanács testvéri üdvözlése a felszabadult népeknek.

Budapest, november 19. Az orosz munkás, paraszt és katonatanács központi végrehajtó bizottsága a napokban szikratáviró útján lelkes testvéri üdvözlését küldte a volt monarchia összes népei katonáinak, munkásainak és parasztjainak. Az érdekes dokumentum, amelynek egyes pontjait és ügyelmeztetéseit az események azóta tulhaadták és amelynek szerkesztői előtt az egyetlen diadalmas és boldog szovjetköztársaság képe lebeg, főbb részeiben a következőképen hangzik:

— Mi, Oroszország munkásai, katonái és parasztjai, akik épen most ünnepeljük a juncker-kapitalisták fölött aratott győzelem első évfordulóját, testvéri üdvözlésünket küldjük a hajdani Habsburg-birodalom munkásainak, parasztjainak és katonáinak, elnyomók és kizsákmányolók fölött aratott győzelmük alkalmából. Ujjong a szívünk arra a hirre, hogy a béke ügyét ti magatok vettétek kezetekbe, hogy a régi K. u. K. bürokráciát a császárral együtt a pokolba kergettétek, hogy a köztársaságot kikiáltottátok és hogy munkás-, katonai és paraszttanácsot alakítottatok.

Bizunk benne, hogy ti magyar munkások, katonák és parasztok nem azért ráztátok le a bécsi bürokrácia és kapitalizmus béklyóit, hogy ezentul a magyar bankárok és magyar kapitalisták által engedjétek magatokat kizsákmányoltatni. Meg vagyunk győződve arról, hogy a bátor cseh munkások nem azért törték össze a bécsi uralom jármát, hogy Kramarz vezesse őket az orruknál fogva, hogy politikájukat egy bankigazgató irányítsa. Bizunk benne, hogy Ausztria német munkásai és katonái nem azért akarnak a Habsburgoktól szétválni, hogy helyettük a Hohenzollernek jármát vegyék a nyakukba és hisszük, hogy Erdély román parasztjai nem azért rázták le a magyar mágnások jármát, hogy a román bojár ügyvédek és papok ígálába dőljenek. Meggyőződésünk, hogyha az osztrák, né-

met, magyar, cseh, román, lengyel és szláv munkások, katonák és parasztok kezében lesz a hatalom, utat és módot fognak találni arra, hogy mint szabad népek dolgozó tömegei testvéri szövetségben egyesüljenek, hogy egyesült erővel győzzék le a kapitalizmust. Ova intjük a volt monarchia proletárjait a francia, angol és amerikai kapitalizmus jóakaratótól, a beléjük vetett tulságos reménytől.

A kapitalizmus egyforma az egész világon. A francia, angol vagy amerikai kapitalizmus nem jobb, mint a német. Az amerikai kormánynak ígéretei, hogy élelmiszereket fog küldeni a monarchia népeinek, ez csalás. Segítséget és kenyeret csak az orosz munkások tudnak nektek küldeni, az orosz munkások, akik egy évi küzdelem után bátor vöröshadsereget teremtettek, akik Omszk kenyérvidekéről épen most söprik ki az ellenforradalmárokat és akiknek nemsokára lesz elég kenyere, hogy nektek is adhassanak belőle, ha az antant kapitalistái ellen velünk együtt fölveszitek a harcot. Hisszük, hogy a munkások, katonák és proletárok megértik, hogy: a dolgozó tömegek felszabadítása csak egy proletár világforradalom útján lehetséges.

Felhívunk benneteket, lépjetek szövetségbe az orosz munkásokkal és parasztokkal és szövetségetekhez a világ összes katonái és munkásai csatlakozni fognak. Egyesült erővel ki fogjuk vinni a vérrel beszennyezett kapitalizmus fölött a végső diadalt.

Fel a harcra és a győzelemre! Éljen a szabad dolgozó népe Magyarországnak, Csehországnak, Német-Ausztriának és Jugoszláviának. Éljenek az összes munkás, paraszt és katonatanácsok! Éljen a világforradalom és éljen a világ szovjetköztársaság!

Az orosz munkás, katonai és paraszttanács központi végrehajtó bizottsága nevében.

A párisi konferencián megállapították az előzetes béke feltételeit.

— December 15-ikén kezdődnek a béketárgyalások. —

Bécs, november 19. Genfből táviratozások: A Times jelenti: A szövetségesek párisi konferenciája elfogadta az előzetes béke tervezetét. November utolsó hetében újra értekezletre gyűlnek össze, hogy a december 15-én kezdődő béketárgyalásokat előkészítsék.

Washington, november 19. A Reuter-ügynökség jelenti: A Fehér Házból közlik, hogy Wilson elnök a kongresszusnak december 2-ára kitűzött megnyitása után azonnal Európába utazik.

Basel, november 19. A Havas-ügynökség azt jelenti, hogy Lansing államtitkár a jövő

héten érkezik Franciaországba. Wilson elnök előbb Angliába megy és onnan utazik Franciaországba.

London, november 19. A Reuter-ügynökség közli: A Times arról értesül, hogy Berah államtitkár Newyorkban kijelentette, hogy a tárgyalások Németországgal és Ausztriával nyilvánosak lesznek.

Genf, november 19. Az olasz-délszláv egyenletlenkedéseket Párisban nagyon komolyan veszik. Wilsonnak a békekongresszuson való részvétele kétségessé válik, ha nem sikerül a közelebbi napokban legalább időleges modus vivendire szert tenni.

A szociálisták és radikálisok helytelenítik az osztrák-német államtanács határozatát

Bécs, november 19. Az osztrák-német államtanácsnak a nyugati vármegyékre vonat-

kozó határozata szociálista és radikális körökben általános rosszalással találkozott.

Nagy politikai hibának tekintik ezt az elharmarkodott határozatot, mert azt tartják, hogy ezzel Ausztria valósággal rákényszeríti Magyarországot, hogy ellenségeinek sorába lépjen, másfelől pedig mert emiatt a Magyarországtól remélt élelmiszerek szállítása nagyon kétségessé válik. Már pedig a jelen pillanatban a szénkérdésen kívül nincs égetőbb problémája az osztrák-német államnak, mint a közéletmezés súlyos válsága.

A nemzetgyűlés tagjai között most élénk mozgalom észlelhető, amely a magyar vármegyékre vonatkozó javaslat elvetését kívánja a nemzetgyűléstől.

Magyar hadifoglyok Brünnben

Brünn, november 19. Tegnap szállították ide be az első magyar hadifoglyokat, akik az északmagyarországi harcokban a csehek kezére jutottak. Mindössze 150-en vannak. A foglyokat internálták.

A birodalmi gyűlés volt elnöke össze akarja hívni a feloszlatott birodalmi gyűlést

Berlin, november 19. A volt birodalmi gyűlés elnöke a birodalmi tanácshoz intézett levelében kijelenti, hogy a parlament feloszlatását nem ismeri el és annak egybehívását jobb időkre fentartja.

LEGÜJABB.

AMSTERDAM: A Telegraph jelentése szerint Hamondban egy municions vonat a levegőbe repült. Állítólag kétezer ember, — nagyjából német és németalföldi katonák — sebesültek meg a katasztrófa alkalmával.

LAIBACH: A Slovensky Narod jelenti Cettinjéből: A zikpstinna november 19-én összeült, hogy tanácskozzék Montenegrónak Szerbiával és a többi jugoszláv állammal való egyesüléséről.

KOPENHÁGA: Egy gyűlésen Hausen képviselő közölte, hogy Solf német külügyi államtitkár.

BERLIN: A munkás- és katonatanács egyik tagja a berlini királyi várkastélyban élelmiszerek után kutatott. A házkutatás eredménnyel járt. A munkástanács tagja körülbelül százezer márká értékű különböző élelmiszert talált a várkastélyban.

A kormány felhívása a vidéki nemzeti tanácsokhoz

Budapest, november 19. A Politikai Hirdető jelenti: A forradalom első napjaiban a nemzeti tanácsok a hatóságok részére szükséges kiadásokat csak úgy tudták előteremteni, hogy a vagyonosabb polgároknak adót vettek ki. Mióta azonban a kormány az ország igazgatását teljesen átvette és az országos közcélok fedezéséről a kormány gondoskodik, ennek a hézagpótló adófizetésnek a teljesítése is megszűnt. Ennek ellenére számos helyről érkezett jelentés arról, hogy a nemzeti Tanácsok ezt az adókivetést most is gyakorolják. Érthető, hogy ez a kormány hatáskörébe való beavatkozás a kormányt tekintélyében sértene, ezért a kormány felszólította az összes nemzeti tanácsokat, hogy ezt az adószedést haladéktalanul szüntessék be.

Falusi levél a kormányhoz.

Valamikor vármegyém főispánja diszónoknak alkalmazott a megyei közgyűlésen és amikor felém tódult a sok gratuláló kéz és csattogott a tapsvihár, a főispáni titkárnak, illetve az észnek odasugtam, hogy ignotos fallit notis deristi est.

Tele voltak a szónoklataim szóvirággal és üres bombasztokkal, mivelhogy a megyék ünnepei ülései csak akkor voltak, amikor a kormányt üdvözölni, a fő- vagy alispánt installálni, avagy egyéb magyaros áldomásos ünnepeket kellett tartani. Hát ily alkalmakkor vajjon lehetett-e valami okosat, hasznosat, vagy közjót előmozdító szónoklatot tartani? Bizony nem! Több éven át voltam a megyének parádés szónoka és a sok közügyi haszontalanságokat, amelyeket elkövettem, óhajtom most levezekelni, amikor az alkotásra hivatott kormányomnak figyelmét a falusi tapasztalásaimra hívom fel, minden bombaszt és szóvirág nélkül, a falusi logikának szintiszta egyszerűségével.

Ma olvasom a lapokban, hogy Szende államtitkár ur a hadikötvények értékének garantálását igéri és én hajlandó vagyok elhinni azt, hogy a pénzügyi kormány ezt az ígéretét be is válthatja. Ámde ezen ígéret beváltásával az állam generációkon keresztül fogja fentartani az ország ama eladósodottságát, amely haszontalossá válik annak a földesgazdának állapotához, akinek földjét a jelzálogteher, jószágállományát a váltóadósság, és személyét a sokfajta bolti adósság nyomta.

A magam kicsiny körében több mint 20 millió hadikölcsönjegyzést közvetítettem és így közvetlenül láttam, miféle okok, alkalmak szent lelkesedés és néha erőszak, aztán számítás és még inkább kapzsiság hajtotta a közönséget a hadikölcsönjegyzések hazafias oltáraihoz. Ha most lelki szemem előtt elvonulatom azokat, akik a hadikölcsönöket jegyezték, akkor nagyjában a következő csoportok helyeződnek el előttem:

A lelkes magyar kisczardák csoportja, a kik azzal a boldogító reménységgel olvasták le garasait, hogy ezzel biztosítják a haza megmaradását. A közép- és nagybirtokos osztály már az esélyekkel kezdett számolni és arra a következtetésre jutott, hogy csatavesztés esetén, ha nem is az egész, de a papír értékének egy része oda fog veszni. További csoportban állanak azok, akikre a jegyzést ráerőszakolták. Ezeknek a jegyzése azzal a biztos tudattal történt, hogy a első vevőnek továbbadják a kötvényeiket. Végül jönnek azok akik részben a becsületés tőkebefektetést, részben a szertelen kamatjövedelmet látták és számítva arra is, hogy ha esetleg az állam a kamatjövedelmet lemérsékli, még mindig elsőrendű vagyoneelhelyezést biztosított magának. Ezek csoportjába helyeződnek el az összes fajtái azoknak, akik a háború alatt hadinyereséghez jutottak.

Vastag esetvonásokkal voltam kénytelen egy újságeikk szűk keretében a hadikölcsönjegyzők csoportját lerajzolni, hogy azt a kormányférfiut, aki e cikket nem fogja elolvasni, hosszadalmassággal fel ne bősztsem.

A kölcsönjegyzők kategóriáit még részle-

tesebben lehet megállapítani, mert a fenti csoportokból például kimaradtak az árvák, illetve gyámpénztárak, községek, jótékonyegyletek vagy alapítványok, biztosító intézetek stb. stb. Ha már most az összes hadikölcsönjegyzőket a legérzékenyebb (patikánérlegen) latolom: így mindannyinál meg tudom állapítani, hogy ezen papírok dus, vagyis uzsorakamatoztatásában senki se bízott és ha ezeknek a papíroknak fruktifikációját a kormány lefokozná, akkor a közönségből egy panaszhang sem jajdulna fel.

A magam falusi eszemmel görbe utnak tartanám azt, hogy az adótehert emeljék a hadikötvények uzsorakamatái kielégítésére, míg ha a 6 százalékos kötvény kamatát 4 százalékra és az 5 és fél százalékosét 3 és fél százalékra mérséklem le, akkor ugy-e bár a hadikötvénybeli tartozáson az államnak már egyharmadával leapadt és igazságosan, mert a pupilláris képességű papírjaink békeidőben sem jövedelmeztek 4 vagy 4 és fél százaléknál többet.

Egyetlen egy ellenvetés emelhető ellenem jogosan és ez az, hogy a papírok külföldi tulajdonosaival szemben az állam hitelét kockáztatni nem szabad. De erről és esetleg egyéb pénzügyi kérdésekről más alkalommal.

Cato.

A felvidéki menekültek é tekezlete

Budapest, november 19. A Budapesten tartózkodó északnyugati magyarországi polgárok értekezletet tartottak. Az értekezleten felvidéki tót nemzetiségi képviselők, szolgabírák, jegyzők és anárok is megjelentek. Többek fölszólalása után elhatározták, hogy memorandumot intéznek a kormányhoz, melyben jegyzőkönyvi vallomásokkal megerősítve rámutatnak a csehek által provokált fosztogatásokra, amelyeket azzal a céllal szítottak, hogy a cseheknek ürügyük legyen a felvidék megszállására és kifosztására. Elhatározták továbbá, hogy a kormányt felkérjék, hasson oda, hogy a franciák sürgősen szállják meg a felvidéket, mert a rend helyreállítása egyedül ily módon biztosítható. Az ügyek további vitelére intéző-bizottságot választottak.

A cseh külügyminiszter politikai tervezete a versaillesi konferencián

Bern, november 19. Benes cseh külügyminiszter felhatalmazta a Matint egy vázlatos politikai tervezet közlésére, amelyet a versailles-i konferencián előterjesztett arra vonatkozólag, hogyan lehetne Ausztria-Magyarország összeomlását a legelőnyösebben

Magyarkanizsán Bruck Pál 33 év óta fennálló jó felszerelt és jóforgalmu

**Könyvnyomdája
könyv- és papir-
: kereskedése :
könyvkötészete**

elköltözés miatt azonnal eladó. Legolcsóbb 60.000 korona készpénz felett rendelkezők személyesen értekezhetnek a helyszínen.

Izzad valamely testrésze?

Ugy használja a dr. Leinzinger-féle kipróbált szert. Üvegje 70 fillérért kapható Leinzinger gyógyszerárban Szeged, Széchenyi tér.

kihasználni, Német-Ausztriára nyomást gyakorolni és az antantot Közép-Európa urává tenni. Ezen terv szerint

1. a csehek, készek Bécsét élelmiszerekkel ellátni, hogy a bolsevikizmust elfojtsák, de csak oly föltétel alatt, ha nekik minél előbb újabb készletet küldenek.

2. A cseheknek el kell foglalniok az egész tót földet, mert a bolsevikizmus a legnagyobb mértékben fenyeget Magyarországon. Onnan könnyen tovább terjedhet kifelé és eljuthat a szövetséges államokba is. Hasonlóképpen fenyegeti a lengyel vidéket is. Csak a csehek bírják azt megakadályozni, ha a fegyverszünetnek bizonyos föltételeit teljesítik.

3. Ily módon a csehek a németeket Ausztriában féken tarthatják és megakadályozhatják, hogy a Német-Oszták tartományok anektálása befejezett tény legyen.

4. A legnagyobb mértékben fontos, hogy a szövetségesek Csehország között a közlekedést fentartsák Magyarország azon területeinek megszállásával, ahol magyar és német vidékek egymást határolják.

Nemzetközi szocialista kongresszus Brüsszelben

Amsterdam, november 19. Vanderveelde, mint az Internacionale elnöke, legközelebb összehívja Brüsszelbe a nemzetközi szocialista kongresszust.

Általános sztrájk Portugáliában

Madrid, november 19. (Reuter.) Lisszabomból érkezett jelentés szerint Portugáliában ma általános sztrájk kezdődött. A közlekedés és táviróforgalom megakadt.

KORZÓ-MOZIC.

TELEFON
11-85.

Igazgató:
VAS SANDOR

TELEFON:
11-85.

Szerdán és csütörtökön

Szenzációs detektív sláger!

Joó Jankins
a világhírű detektív személyesítője a főszerepben.

A négy lábú ember

Izgalmas detektív sláger 4 felvonásban.

Előadások 5, fél 7 és fél 9 órakor

Rendes helyárok.

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPÍR
ES HÜVELY
FEJÜLMULHATATLAN

S. D. Modiano
ZIGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

A női munkaerők leszerelése.

„A leszerelés a békére való mozgósítás, ahogy a mozgósítás a háborúra való fölszerelés.”

A leszerelésnek mikénti keresztülvitele eddig nem igen foglalkoztatta azokat a köröket, melyeknek pedig kötelességét képezte volna ez igen nehéz kérdésnek megoldása. Nyilvánvaló volt mindig, hogy egyszer csak el kell következnie a leszerelésnek, mert elvégre a háboru örökké még sem tarthat. És mégis csodálkozással kell megállapítanunk, hogy a leszerelésnek ezernyi kérdése nemcsak hogy megoldva, de előkészítve sem volt. Ezen a tényen nem változtat az az ellenvetés, hogy a forradalmi átalakulás amugy is eldöntötte volna az eddigi rendelkezéseket és helyébe szociális eszméktől átítatott intézkedéseket léptetett volna. A kik az átmeneti és így a leszerelés kérdésévé már a háboru folyama alatt is foglalkoztak, tanuim lehetnek, hogy a leszerelés és első sorban is a személyi leszerelés kérdése nem hogy megoldva, de előkészítve sem volt. Eltekintve egyes, a katonai hatóságokhoz intézett, „szigoruan bizalmas” utasításoktól, a kérdéssel foglalkozó és megoldási módokat ajánló szociológusok és közgazdászok értekezéseitől: nem volt megállapítva az a szigorú irányelv, mely a leszerelésnek zökkenés nélküli lebonyolítását biztosíthatta volna. Ez volt az oka azután annak, hogy amikor „körtört a béke” és sor került volna a leszerelésre is, az azt fogantató hatóságok a legnagyobb tájékozatlanságban voltak és nem volt meg számukra az a vezérfonál, amelynek segítségével a személyi leszerelést minden vonatkozásában is megfelelően oldják meg.

A katonai szolgálatot teljesítők leszerelése ma — hála népkormányunk gyors intézkedéseinek — rohamosan megindult. Szociális érzékre valló módon gondoskodás történt arról, hogy a munkanélküli leszerelt katonák munkásotthonokban egyesítve várják be azt az alkalmat, míg számukra, képességükhöz és erejükhez mért, munkaalalom kínálkozik.

A népkormány intézkedése azonban teljes egészében nem oldotta meg a személyi leszerelés kérdését. De e részletekig menő utasítás megadása a kormány föladatát nem is képezheti. A népkormány csak a kereteket adta meg, amelyet kitölteni a társadalom föladata. Az az elmélet, mely azt vallja, hogy „az állam vette igénybe a munkaerőket és így annak föladata a munka nélkül maradt, leszerelt katonák eltartása és munkaalalmakkal való ellátása is” — rég túlhaladott álláspontra. A társadalom minden egyes rétegének szorosan össze kellene tartani, hogy a leszerelt és munkanélküli katonák minél előbb visszavetessenek az elhagyott műhelyek asztalai mellé és ne gondoljanak keserűséggel és összeszorított öklökkel arra a társadalomra, melynek szolgálatában, bár nem annak parancsára, életüket és vérüket áldozták.

De ha fontos az a föladat, hogy a leszerelt katonák megértéssel vezetfessenek vissza elhagyott munkaasztalaik mellé, ugy nem kevesebb figyelmet érdemel azoknak a női munkaerőknek ellátása és eltartása sem, kik a hazatérő férfi munkaerők folytán „leszerelnek”. Ugy az iparban, mint a kereskedelem-

ben ezrekre és ezrekre megy azoknak a nőknek a száma, akik férfi munkaerők hiányában a kalmazást és így megélhetést nyerték. A katonák leszerelésével, ezeknek, a férfiak helyett foglalkoztatott nőknek alkalmazása sok helyütt feleslegessé válik. A kérdés az, hogy valamilyen üzemben vagy vállalatban vagy iparban foglalkoztatott nőnek a férje mint katonára leszerelt és így a kenyérkereset nehéz gondját a nő válláról leveszi és a nő további „háborus” alkalmazása automatikusan feleslegessé vált, megoldva nincsen. A háboru során a férfiak helyett alkalmazott nőknek csak igen kis része lesz abban a helyzetben, hogy megszabaduljon azoktól a férfi helyett magára vállalt terhektől, amelyek elvállalása folytán családjának megélhetési viszonyain könnyíteni vélt. Még abban az esetben is, ha a leszerelt-ferj egészségesen tért vissza a katonaságtól, dőbe kerül, míg az új viszonyok között elhelyezést és így családja megélhetését talál. Ebben az esetben is tehát nehezen fogja nélkülözni a család az anya, illetve női munkaerő keresetét. Arról az esetről pedig ne is beszéljünk, amikor a családfő beteg, megrokkanna tér vissza. Ebben az esetben egyenesen tragikus hatást váltana ki a családban az a körülmény, ha a családnak eddig háborus munkát végző nőtagja egyik napról a másikra állás és így kenyér nélkül maradna.

Epen úgy, miként a katonai leszerelést fokozatosan kell vagy kellett volna végrehajtani, a női munkaerők leszerelését is fokozatosan kellene végrehajtani. A kérdés megoldási módjaként kínálkozva az a terv, hogy az üzemekben foglalkoztatott munkaerők munkaideje megosztatnék és helyes beosztással fele részben női és fele részben férfi munkaerők nyernének foglalkoztatást. Ez által meggátolhatnók azt, hogy eddig a hadbavonult férfiak helyett foglalkoztatott nők egyik napról a másikra kenyérüket veszítsék. A szakszervezetek nyilvántartást vezetnek arról, hogy milyen munka tekintendő férfi és milyen női munkának. A háboru megtanított bennünket arra, hogy eddig kizárólag férfi munkának tekintett munkát nők is végezhetnek. Ezt a tapasztalatot a háboru megszüntével értékesíteni lehetne és így a nők részére hozzáférhetővé kellene tenni olyan munkaalalmakat, melyek eddig csak a férfiak részére voltak fentartva.

Ha nem tervszerűen oldjuk meg a női munkaerők leszerelését, az a női és férfi nem közötti erős küzdelemre fog vezetni. Ennek a viszonyinak eredménye pedig a munkadíjak csökkenése lesz, holott tervszerűséggel a női és férfi munkaerő között az egyensúly fenntartható lenne. De ennek, a női és férfi munkaerő között megindult harcnak a jövő generáció is kárát vallhatná, amennyiben az első sorban mégis csak az anyaságra és egészséges gyermekek nevelésére predesztinált nőket a kenyérkeresés nehéz gondja révén e nem hivatásuktól elvonná.

Értekezésemnek nem volt, de nem is lehetett célja, hogy e kérdést minden vonatkozásában megvilágítsam és megoldjam. Egyedüli célom az volt, hogy az átmenet e fontos kérdésére a figyelmet fölhívjam.

Dr. Landesberg Jenő.

lősséget elhárít azon háborus műveletekért, a melyekre az a körülmény kényszerítette, hogy Románia területén ellenséges haderő van.

Élelmiszereket küld Ausztriának az antant

Bécs, november 19. Amsterdamból táviratozzák: A Courant Svájcban arról értesül, hogy az antant legközelebb nagy élelmiszerszállítmányt indít utnak Ausztriába, hogy az ország lakosságának inséges helyzetén lehető gyorsan segítsen.

Hoffmann tábornokot katonái meggyilkolták.

Krakó, november 19. Krakói lapok jelentése szerint az Ukrániában álló csapatok között még a központi hatalmak összeomlását megelőzően megkezdődött a felbomlás folyamata. A katonák küldöttséget menesztettek Hoffmann tábornokhoz és követelték tőle a leszerelés elrendelését. A tábornok a küldöttség tagjait kiutasította. Amikor a csapatok ezt megtudták, körülfarták a hadseregparancsnokság épületét. Minden tiszt elment, csak Hoffmann tábornok maradt a helyén. A katonák előbb egy óráig kikötötték, aztán szuronydöfésekkel meggyilkolták a tábornokot.

Orosz propaganda Csehországban

Prága, november 19. Az orosz szovjetkormány egyik képviselője Prágában időzik, ahol hír szerint bolsevik propagandát akar üzni, főként az orosz hadifoglyok körében. Hogy ez lehetetlenné tétessék, a Csehországban levő ötvenhatezer orosz foglyot sürgősen hazaszállítják.

Antantsapatok megszállják Észak-Csehországot

Bécs, november 19. A pilseni Ceski Dem-nik jelenti, hogy antant-esapatok jönnek Pilsenbe, ahonnan kiindulva Észak-Csehországot megszállják.

A köztársasági párt József főherceg nyilvános szereplése ellen

Budapest, november 19. Az országos köztársasági párt tanácsa hétfői ülésén foglalkozott Habsburg József nyilvános szereplésével és a személye körül állandóan és feltűnően mutatkozó sajtóreklámmal. A párt a köztársaság eszméihez híven minden polgárnak egyenlő jogot kíván és ezt nem vonja meg a királyi család tagjaitól sem, de minden, az egyenlő jogokon túlmenő személyi kultuszt a legélesebben elítél és a történelem tanúságára hivatkozva tiltakozik az ellen, hogy a királyi család bármely tagja iránt a régi hazugság és szolgaság világában megteremtett, a köztársaság polgárainak önértékeléssel össze nem férő nimbuszt nevétségesen továbbra is fentartsák. A royalisták a demokráciában még meg nem erősödött népléleket ezzel megmélyezik.

A szerbek kivonultak Fiuméből

— Olasz csapatok szállták meg a várost. —

Bécs, november 19. Fiuméből jelentik: Az antant képviselői tegnap reggel konferenciát tartottak Fiumében, amelynek eredménye a következő megállapodás: Az összes csapatok, úgy a szerbek, mint az olaszok, elhagyták Fiumét. A szerb csapatok Krajlevicéig vonultak vissza, ennek megtörténte után az olasz csapatok egyrészt Abázia felől, másrészt a tenger irányában bevonultak Fiuméba. Az olaszok eltávolították a délszláv jelvényeket és birtokukba vették Fiumét.

Balfour Románia semlegesége őli.

London, november 19. Az Alsóházban Balfour egy kérdésre kijelentette, hogy a Romániát a közte és a vele ellenséges hatalmak közt létrejött béke óta a szövetségesek semleges államnak tekintették. A romániai német haderő azonban nemrég az országot a szövetséges haderők elleni hadműveletek bázisává tette, amit Románia eltűrt. A brit kormány utalva a nemzetközi jognak az ellenség által ismételt történet megsértésére, minden fele-

Vízvezetési munkák fürdőszoba berendezések öntötvas fürdőkádak szolid áron.
Mintaraktár Takaréktár-u. 8. sz. Fogel Edénél.
Ipartelep Török-u. Kossuth
Lajos-sug. sarok. Alapítva 1892.

Emelkedtek az adó-befizetések.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság kedden délután négy órakor tartotta dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnöklésével november havi rendes ülését. Az ülésen az egyes közigazgatási ágazatok vezetői tettek jelentést a múlt havi viszonyokról. Az ülés lefolyásáról tudósítók a következőket jelentik:

Dr. Somogyi Szilveszter elnök megnyitja az ülést. Rack Lipót tb. tanácsos a polgármesteri havi jelentést ismerteti, amit a bizottság tudomásul vesz.

Faur Kornél műszaki főtanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke jelentésében a közúti és közgazdasági forgalomnak már egyáltalán meg nem felelő algyői Tiszakomp helyére egy állandó jellegű közúti hid létesítését javasolja.

Alexander Lajos főállatorvos, jelenti, hogy az állategészségügyi viszonyok a múlt hónapban jók voltak. A közvágóhidon leöletett és közfogyasztásra alkalmatlannak találtatott: 577 nagy marha, 338 üvendékmarha, 181 szopós borjú, 663 sertés, 5446 juh és 9 ló.

Dr. Wolf Ferenc tisztí főorvos jelenti, hogy a közegészségügyi viszonyok, ami a szokványos ragályos betegségeket illeti, — különösen a hasihasnyalék és a vörheny területén — elég kedvezőek voltak. A hónap közepe táján a spanyolnátha egy a belterületen, mint a tanyán, — annak súlyos tüdőlobos formájában — járványszerűleg lépett föl. A járványbizottság megalakulásával a törvényhatóság területén a spanyolnátha járványt ki is mondták. A járványbizottság a legmészebbmő intézkedéseket léptette életbe, a melyeket annak idején a sajtó részletesen közölt. A belterületen a járvány már lezajlott, míg a külterületen még mináig tart.

A népesedési mozgalom eredménye a következő volt: Élve született 93 fiú, 83 lány, összesen 176; halva született 1 fiú, 4 leány, összesen 5. Meghalt 182 fiú, 171 leány, összesen 353. A népességi szaporulat — 177.

Jánossy Gyula tanfelügyelő közli, hogy az iskolák és óvodák az elmúlt hónapban zárva voltak. Jelenti, hogy a nem állami tanítók részére 140,900 korona ruhabezzerzési segílyt fizettek ki.

Törös Sándor pénzügyigazgató jelenti, hogy október hónapban, az előző év október havához képest az egyenesadók 43,753 korona 41 fillér emelkedést, a hadmentességi díjak 892 korona 95 fillér csökkenést mutatnak. Az összes befizetési eredmény 42859 korona 46 fillérrel kedvezőbb. Jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadóban 894020 korona 59 fillér emelkedés mutatkozik. Előíratott egyenes adóban 3006 korona 01 fillér, töröltetett 17236 korona 34 fillér, elemi kár címen pedig 33558 korona 16 fillér.

Dr. Harsányi Elemér főügyész jelentésében előterjeszti, hogy a törvényszéki fogházban a rend, tisztaság és biztonság kifogástalan volt. Szökési eset, járványos betegség nem fordult elő. A törvényszéki fogházban jogerős ítélettel 40 férfi, 29 nő; vizsgálati fogságban 75 férfi, 42 nő volt tartóztatva. Az elmúlt hónapban a kincstár javára 645 korona 67 fillért kerestek a rabok.

A bizottság az előterjesztett jelentéseket tudomásul vette, mire az elnök az ülést be-rekesztette.

Óráját és ékszereit

javíttassa elsőrangú óra- és ékszer-üzletben. Szolid árak!

Órákban és ékszerekben nagy raktár.

..... FISCHER K. ....

Korzó-kávéház mellett.

HIREK

000

— **Minisztertanács.** Budapestről telefonálja tudósítók: A kormány tagjai kedden délután Károlyi Mihály elnöklésével minisztertanácsot tartottak.

— **Némegy államtitkár nyugalomba vonul** Budapestről telefonálja tudósítók: Némegy Károly belügyi államtitkár megrongált egészségi állapotának helyreállítása céljából szabadságot kért azzal, hogy szabadsága lejártával nyugdíjazták.

— **Az ország új címe.** Budapestről jelentik: A kormány megállapította az ország új címét, amely „Magyar Népköztársaság” lesz. A kormány elnevezése ezentúl: „Magyar Népköztársaság kormánya.”

— **Kinevezések.** A hivatalos lap keddi száma közli, hogy Ligeti Béla és Ujhelyi Sámuel 5. honvédegyalozezrebeli népfőlkelő főhadnagyokat századosokká, dr. Czibula Antal, dr. Gönczy Elemér 46. gyalogezrebeli, Tóth Miklós 5. honvéd gyalogezrebeli hadnagyokat főhadnagyokká nevezték ki.

— **A Nemzeti Tanács** műszaki bizottsága a városháza bizottsági tennében pénteken délután 4 órakor teljes ülést tart.

— **Zeiss ezredes bucsuja a 46-osoktól.** Sanmartinói Zeiss Oszkár ezredes, a 46. gyalogezred hőslélekű parancsnoka, aki 1915. július 4-ike óta önfeláldozással és fáradhatatlan kötelességteljesítéssel vezette ezredét, elbucuzásakor a következő parancsot intézte a 46-osokhoz: Hazátokba indultok a mai napon. Én is, mint német-osztrák állampolgár, hazámba térek vissza, mivel a mai nehéz időkben mindenkinek saját hazája a legdrágább. Több mint 3 év után utjaink elválnak s az ezredparancsnokságot Réder Béla századosnak adom át. 1915. július 4. óta életeken állva megosztottam veletek szenvedést és örömet és mindenkor esodáltam vítérségtetek, áldozatkészségtetek, valamint hogy mily emberfeletti módon viseltetek el fáradalmat és nélkülözést s meghatva láttam a haza iránti sziklaszilárd hűségteket és szereteteket. Büszkén, emelt fővel térhettek vissza hazátokba, mert katonai kötelességtetek a háboru utolsó pillanatáig oly fényesen teljesítettétek, mint talán egy másik ezred sem. Tarsatok torábra is rendet és fegyelmet, hogy a hazátokban dúló zavarok mielőbb elüljenek és a jól megérdemelt békemunkálatokhoz visszatérhessetek. Gondoljatok az ellenség előtt elesett hősi bajtársaitokra, kik véruikkal és életüikkal pecsételték meg a haretéren elért fényes sikerete-

ket. Legyetek továbbra is pártfogói a hadiözegeknek és árváknak és gondoskodjatok az ezred rokkantjairól. Legjobb kívánságom a jövőtökre, valamint szívélyes üdvözetem kísér hazátokba. Zeiss s. k.

— **Olcsóbb a marhahus.** A hatósági mézarszék vezetősége elhatározta, hogy 1918. november 19-től kezdve a husárakat 3 koronával leszállítja kilogrammonként. Vagyis szerdától kezdve a marha eleje 7 korona, a hátulja 9 korona kilogrammonként. Ezeket a husárakat igyekszik a hatóság lehetőleg méréséklni, de legalább is megtartani. Egyidejűleg közli a hatósági mézarszék vezetősége, hogy a Molnár Lajos-féle Tisza Lajos-köruti hatósági mézarszék megszűnt, ehelyett azonban a városháza és bérház közötti bódében ugyancsak a fenti árban mérik a marhahus kilóját.

— **Szegedre jönnek a bécsi magyar leszámoló tisztviselők.** Budapestről jelentik, hogy a Bécsben fentartott közös egyenlegezési hivatalból a magyarországi vasutintézetek területileg kiváltak. Az új, önálló magyar vasuti egyenlegezési hely felállítása iránt a tárgyalások már megindultak. Erős a remény, minthogy a tárgyalások során már erről szó volt, hogy az egyenlegezési helyet Szegeden, a magyar vasutak központi leszámoló hivatalában fogják felállítani.

— **Vasutasok a szegedi szociáldemokrata pártban.** A szegedi Máv. szolgák egylete november 16-án saját helyiségében értekezletet tartott, amelyen Gajzágó főellenőr indítványára kimondotta, hogy az egyletet feloszlatja és belép a szakszervezeti tanács és a szociáldemokrata párt kebelében működő Magyar Vasutas Szövetségbe. Ebből a célból legközelebb nagy vasutasgyűlést tartanak, melyre az összes kategóriákat meg fogják hívni, hogy az összes vasutasok egy szervezetben tömörüljenek.

— **Elkészült a választójogi törvényjavaslat.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés határozata alapján a képviselőválasztásokról szóló törvényjavaslat nagyrészt elkészült. A törvényjavaslat 28 szakaszból áll. Megbízható értesülés szerint az országgyűlési választójogot a törvényhatósági és községi választójoggal egyesíti a javaslat. Eddig csak az országgyűlési és törvényhatósági választójog volt egyesítve, a községi szélesebb alapokon nyugodott. Az egységes választójog kapcsán a törvényhatóságok és községek új szervezetéről is törvény készül, amelynek leglényesebb intézkedése a virilizmus eltörlése lesz. A törvényjavaslat intézkedik a közgyűlések új szervezéséről is. Az a szándék, hogy a közgyűléseken ne tisztviselő, főispán, vagy polgármester elnököljön, hanem az országgyűlés mintájára, a közgyűlés maga válasszon tagjai sorából elnököt. A járásek autonómiáját járási tanácsok föllállításával szándékozik a kormány megteremtteni.

— **Megnyílt a leszerelő tiszték szociális irodája.** A napokban alakult meg a Szeged és Vidéke nem tényleges tiszték bajtársi szövetsége és máris 200 leszerelő tiszt jelentette be csatlakozását a szövetséghez. Ez a szám azonban nem végleges, mert a jelentkezések még elfogadtatnak folyó hó 23-ig, amikor is az aláírási ívek; lezártnak. Egyidejűleg arról értesítenek bennünket, hogy a szövetség által felállított szociális iroda működését megkezdte és elsősorban az állasközvetítést tüzte ki feladatául, hogy így a leszerelő tiszteteket munkához, polgári foglalkozáshoz segítse. A szociális iroda legközelebb köriratilag fog a nagyobb cégekhez fordulni és ezton is felhívja az összes munkaadókat, akiknek bárminő szakmában szellemi munkaerőre van szükségük, hogy erre vonatkozó ajánlataikat a betöltendő állás és fizetési feltételek megjelölésével dr. Nekich Richárd munkásbiztosító pénztári igazgatóhoz, a szövetség titkárához (Tisza Lajos-körut 91. szám alá) mielőbb eljuttatni sziveskedjenek.

— **Az iskolák megnyitása körül.** Jelenítettük, hogy a járványbizottság megállapított-

URÁNIA

Telefon: 872.

Szardán és csütörtökön.

A gránátköves asszony

filmregény 5 részben.

Írta: Marlit E.

A főszerepben: Edith Müller.

Előadások kezdete: 5, fél 7 és negyed 9 órakor.

ta, hogy a spanyol influenza megszűnt, az eddig emiatt szünetelő iskolai előadások tehát ismét megkezdődhetnek. A bizottság határozata alapján az iskolákat hétfőn kellett volna megnyitni, erre azonban a *szénhiány* miatt valószínűleg nem kerül sor. Kedden délelőtt ugyanis több iskolaigazgató jelentette dr. Gaál Endre kultúr tanácsosnak, hogy az iskoláknak nincsen szénkészletük és amennyiben a tanítást meg kellene kezdeni, kénytelenek lesznek fűtetlen tantermekben tanítani. A kultúr tanácsos ígéretet tett az igazgatóknak arra, hogy vagy ellátja az iskolákat szénrel, vagy intézkedik, hogy a szünetet meghosszabbítsák. — Itt említtük meg, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az iskolák megnyitása napján az új államforma megünneplésére ünnepélyeket rendezzenek az iskolák.

— **A koronajelvények eltávolítása.** A szegedi munkástanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy fölkeri a város polgárságát, hogy akinek koronával ellátott zászlója van, a mai időnek és az államalakulatnak megfelelően távolítsa el a zászlóról a koronát.

— **Főlemelték a katonai ellátási illetékeket.** A hivatalos lap keddi száma közli a magyar hadügyminiszter rendeletét, amely szerint az érvényben levő katonai ellátási illetékek tételeit és mértékeit 1918. évi november 1-től kezdődőleg felemelik. A drágasági pótlék századosig bezárólag 100, őrnagytól bezárólag ezredesig 75, vezérőrnagytól fölfelé 40 százalék.

— **A nevelőmunkások gyűlése.** A Nevelő Munkások szegedi kamarája csütörtök délelőtt 10 órakor gyűlést tart a főreáliskola vegytani termében. A gyűlésen az új vezetőséget választják meg, minthogy dr. Lippay György elnök és az egész tisztikar lemondott.

— **Mezőgazdák politikai szervezkedése.** Hétfőn délelőtt ezekre menő néptömeg jött össze Szeged-elsőtanya közigazgatási központján a mezőgazdasági egyesület udvarán, ahol az összehívók nevében dr. Fajka Lajos üdvözölte a megjelenteket és a szociáldemokrata párthoz való csatlakozását ajánlva, lelkes szavakban hívta fel a kiszagdákat és földmunkásokat a közös szervezkedésre. A gyűlés elnökének felkérésére a szegedi nemzeti tanács jelenvolt tagja: Szabó János, a szociáldemokrata párt kiküldött elnöke a párt politikai programját ismertette és indítványozta, hogy Szeged-Felsőtanya is alakítsa meg a helyi szocialista pártszervezetet. A jelenlevők Kordás József, dr. Kertész József és Széll Imre pártoló felszólalása után határozatilag kimondták, hogy Szeged-Felsőtanyán mind a hat közigazgatási kapitánysági kerületre kiterjedőleg megalakítják Felsőközpont székhellyel a Szeged-felsőtanyai kerületi szociáldemokrata pártszervezetet. A párt elnökévé egyhangulag dr. Fajka Lajost, a pártszervezet vezetésébe pedig a jelenlevők közül Horváth Zs. Sándort, dr. Kertész József, Széll Imre, Kálmán Béla, Lippay Imre, Nagymihály Ferenc, Lóky József, Tóth István, Kovács Sándor, Kókai György, Bánkányi József, Papdi József, Farkas János és Szabó Dudrai Lajost választották meg kitörő lelkesedés mellett. A pártszervezetbe a megalkulás alkalmával 403 tag lépett be.

— **Felhívás Szeged I. közigazgatási kerületének polgáraihoz és polgárnőjéhez.** A szegedi *Károlyi-párt* elhatározta, hogy *közigazgatási kerületenkeint* szervezi meg a Károlyi-pártot Szegeden és minden kerületbe kiküldött egy előkészítő bizottságot. Az I. kerület előkészítő bizottsága vasárnap, folyó hó 24-én délután 4 órakor a Tisza-szálló nagytermében tartandó *kerületi nagy szervező gyűlésre* ez uton hívja meg az I. kerület összes polgárnőit és polgárait, akik a Károlyi-párthoz akarnak csatlakozni, tekintet nélkül arra, hogy milyen pártállást foglaltak el a múltban és hogy az elavult választási listákban fel vannak-e véve vagy sem. A gyűlésen egy fővárosi szónok részvétele is biztosítva van. Jöjjön el mindenki, aki pártunk programját vallja ebben a ke-

riületben, azt a programot, amely a külpolitikában a tiszta pacifizmust, idebenn a teljes demokráciát hirdeti, a demokráciát, amely szociális alkotásokkal, radikális földbirtokpolitikával, igazságos progresszív adórendszerrel, többtermeléssel, modern szellemű ingyenes népoktatással, népegészségügyi és népjóléti intézményekkel akarja és fogja felépíteni a népuralmon nyugvó, csak a becsületes munkát értékelő, a szabad polgárok egyező vidám akaratóból fennálló, a népek nagy szövetségébe testvéri társként belépő független magyar köztársaságot. Mindenki jöjjön el, aki velünk érez! Az előkészítő bizottság nevében Almássy Endre, dr. Dettre János, Nagy Gyula, Rósa Béla, Schütz István, dr. Sirsiel György.

— **Házasság.** Rónai Ákos százados, a 3-as huszár pótszázad segédtisztje házasságot kötött Zimmer Alajos huszárezredes Ilonka leányával. A polgári házasságkötést dr. Somogyi Szilveszter polgármester végezte. Tanuként Fülöp Arthur altábornagy és gróf Csáky Zsigmond ezredes szerepeltek.

— **Ujabb tarifaemelés lesz.** Budapestről jelentik: A Máv. igazgatósága új tarifaemelésre készül. Az árutarifákat 100 perccel emelik. Szó van róla, hogy a szabadutazási kedvezményeket megszüntetik. A Máv. így jelentékeny többletbevételt remél elérni, amelyre a jövő beruházások szempontjából feltétlenül szüksége van az államnak.

— **Petroleum helyett benzol.** A rendőrségi sajtóiroda jelenti: A német katonáktól a szegediek közül is sokan vettek világító olajat. A rendőrség figyelmeztet mindenkit, hogy ez nem petroleum, hanem *benzol* és könnyen robban. Csakis pléhlámpába és csak félig szabad önteni, különben felrobban. A legnagyobb elővigyázat szükséges tehát a használatánál.

— **Legujabb szörme garnitúrák, boák, muffok, szörmekabátok, bundák, női és leánykabátok, bluzok** úgy szintén **mérték szerinti rendelések** legolcsóbb árban **REMÉNYINÉ** nődivat áruháza Szeged, Széchenyi-tér 2. (Főposta mellett.)

SPORT

0000

A Szegedi Testgyakorlók Köre vezetősége tagjaival bizalmas megbeszélést ohajt eszközölni a most épen aktuális fontos dolgokról és azért kéri tagjait, a haretérről visszatérteket is, hogy november 22-én, pénteken este 7 órakor az Európa-kávéházban jelenjenek meg.

SZINHAZ MŰVÉSZET

0000

MŰSOR:

Szerda: „Hotel Imperial” színmű. Idénybérlet pártlan 13. Csütörtök: Reiner Hugó vendégfellépéssel „Hoffmann meséi” opera. Premier A. 8. Péntek: „Lill” énekes színmű. Páros 14: idénybérlet. Szombat d. u. „Heidelbergi diákélet”, színmű. — Este: „Hoffmann meséi” opera. Premierbérlet B. 8. Vasárnap d. u. „Vandergold k. a. operett. — Este: „A cigány”, színmű. Bérletszünet. Hétfőn: „Hotel Imperial” színmű. Idénybérlet pártlan 15.

* **Cholnoky Margit hangversenye.** Élénk érdeklődés mutatkozik Cholnoky Margit november 21-iki hangversenye iránt. A fiatal opera- és dalénekesnő első önálló hangversenyét rendezti ezuttal szülővárosában, ahol a zeneiskolának nagy reményekre jogosító növendéke volt. Innen az országos Zeneakadémiába került, majd Bianchi Biankának lett a tanítványa, aki a hírneves énekesnő mesteri metodusa szerint fejezte be énektanulmányait. Pompás, nagy gonddal és művészi érzékkel összeállított műsorral lép Cholnoky Margit a szegedi közönség elé. Műsorán Schumann, Schubert, Brahms, Muszorgski legkiválóbb al-

kotásai szerepelnek. Érdekkel várt hangversenyét a Tisza-szálló koncerttermében, esti 8 órai kezdettel tartja. A zongorakiséretet Baranyi János, az ismert zongoraművész látja el.

KÖZGAZDASÁG

0000

Tőzsde. Budapestről telefonálja tudósítónk: Az üzlettelenség a tőzsdén tovább tartott. Kötések alig fordultak elő. Jegyzés: Déli Vasut 104.

MOZI.

0000

HETI MŰSOR:

URÁNIA MŰSORA:

Szerdán és csütörtökön: „A gránátköves asszony” Marlit regény 4 felvonásban.

VASS-MOZI MŰSORA:

Szombaton és vasárnap: „Fekete Jolán szerelmi dráma” 4 felvonásban.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.

Kiadótulajdonos: Várnay L.

Levetett ruhákat, fegyvereket, régiségeket magas árban vesz

KRÉMER Kossuth Lajos-sugárút 8. Telefon 773.

Butor-szállítási és beraktározási vállalat

UNGAR BENŐ
szállító. Telefon: 43

Legjobb hajfestő az

országosan elismert Leinzinger félc. Ára 4 korona. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged Széchenyi-tér.

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

szegedi kirendeltsége ezuton értesíti ügyfeleit, hogy hivatalos óráit további intézkedésig fél 9-től fél 4-ig tartja.

Hoffer és Társa

Héphevesedés: Kelemen-utca 7. sz.

Hépheves mihely: Iskola-utca 18. sz.

Állandó nagy kereset rizikó nélkül!

Férfiak és Nők!! Kevés befektetéssel napi 80-100 korona keresethez jutattunk, jelentkezhetnek

Winkler Lajos és Társánál
Szeged, I., Batthyány-utca 4. sz.

Városi fuvarozási üzem

◆ Telefon 374 és 585. ◆

Vállal mindennemű fuvarozást

helyben és vidéken. Kovácsok,

◆ bognárok és havifizetéses munkások felvétetnek. ◆

Szeged sz. kir. város közéletmezési hivatala.

Hirdetmény.

A cukor igénybevehető fejadagját f. évi december hóra a városi lakosság részére 75 (hetvenöt) dekagrammban, a tanya lakosságát illetően 30 (harminc) dekagrammban állapítom meg.

A városi utalványokat a kereskedők részére november hó 25-től, a tanya lakosságát december 2-től kezdődőleg adjuk ki, és pedig a kereskedők nevének kezdő betűit véve tekintetbe következő sorrendben:

december 25-én A-tól E-ig
 " 26-án F-től K-ig
 " 27-án L-től P-ig
 " 28-án R-től Z-ig

A tanya lakosság részére való cukorutalványokat december 2-től az összes kereskedők részére kiadjuk. Szeged, 1918. november hó 19.

Ad. 11871/1918. ké. szám.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

Szeged szab. kir. város közéletmezési hivatala.

Felhívás.

Felhívom a város közönségét, hogy mindazok kik az egész évi ellátásukra szükséges gabonát, vagy lisztet előjegyeztették és az árát lefizették az átvétel végett a saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek a közéletmezési hivatal gabona osztályánál Jókai-u. 2. sz. a. emelet 6. sz. ajtó. Megjegyzem végül, hogy a készlet erejéig újabb jelentkezéseket is elfogadunk.

Szeged, 1918. november hó 18.
 5967/1918. ké. szám.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

Szeged sz. kir. város közéletmezési hivatala.

Hirdetmény.

Értesitem a fogyasztó közönséget, hogy mintegy 2000 kgr. zombori turót foglaltam le, amelyet a Városi Központi Tejcsernok fiókjai útján, a fogyasztók részére kgr.-ként 12 K 80 fillérért lesz forgalomba hozva, míg a kereskedő urak viszontarúsítás céljából kgr.-ként a városi központi tejcsernok telepén (Párisi-körut 16. sz. alatt) 11 K 30 fillérért lesznek kiszolgálva.

Szeged, 1918. november hó 19.
 Ad. 12148/918. k. é. szám.

Balogh
tanácsnok
a közéletmezési hiv. vezetője.

Szeged város tanácsától.

Hirdetés.

Szeged város törvényhatósági bizottságában az I-ső kerületből két, a II. és V. kerületből egy-egy bizottsági tag helye megüresedett.

A megüresedett helyeknek választás útján való betöltésére a törvényhatósági bizottság közgyűlése 1918. december hó 8-ik napját tűzte ki.

Az I. kerületben választási elnök dr. Turóczy Mihály t. főügyész, helyettes elnök dr. Pap Róbert biz. tag. választási hely a városi széképület bizottsági terme.

A II. kerületben választási elnök Rack Lipót tb. tanácsnok, helyettes elnök Schaffer Márton biz. tag. választási hely a Dugonics-utcai polgári leányiskola.

Az V. kerületben választási elnök dr. Bárkányi Zoltán községi bírót, h. elnök Lantos Béla törv. hat. biz. tag. Választási hely a rókusi elemi iskola.

Az I. II. és V-ik kerületben megválasztandó bizottsági tagok megbízása 1919. évi december hó 31-ig tart.

Az I. választási kerület a Tisza Lajos-körut által övezett városrész Ujszegeddel együtt.

A II. választási kerület a két körut közt fekvő városrésznek a Kossuth Lajos-sugarúton felül eső része.

Az V-ik választási kerület a nagyköruton eső régi rókus városrész határolva a csongrádi sugarút és Kálvária-utca által.

A választás rendjét az 1886. XXI. t.-c. 31, 35, 37, 38, 39, 40. és 41. §§-ai állapítják meg.

A választás az 1914. évre érvényes országgyűlési képviselő választók névjegyzéke alapján történik.

Választhatók azok, akikkel szemben az idézett törvény 28. §-ában felsorolt kizáró okok fent nem állanak.

Az igazolt bizottsági tagok és a legtöbb adót fizetők jegyzéke az 1886: XXI. t.-c. 34. §-a értelmében a polgármesteri hivatalban megtekintés végett ki van téve.

Mindezekről az érdekelt kerületek választó közönségét azzal értesítjük, hogy a személyes bizottság tekintetében ennél a választásnál is azok a rendszabályok érvényesek, amelyek az országos képviselő választásoknál alkalmazásban vannak, s az elkövetett vétségek szintén ezeknek a törvényeknek szabályai szerint részesülnek megtorlásban.

Szeged, város tanácsának 1918. nov. 19. tartott üléséből.

41791/1918. tan. sz.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

Kosztüm, köppenyek és alkalmi ruhákat

legutolsó divat szerint készít a

Szegedi Nőiszabók-divatterme Bástya-utca 5. sz.

Üzletemet és irodámat

Kossuth-utca 17. sz. alól, Boeskey-utca 8. sz. alá

helyeztem át. **Kohn Jakab,** zsáknagykereskedő, Szeged. Telefon 12-66, 12-75,

Szeged szab. kir. város közéletmezési hivatala.

Hirdetmény

Értesitem a város közönségét, hogy a december hóra eső szalonna fejadagját családtagonként 50 (ötven) dekagrammban állapítom meg.

Akinek háztartásában zsírja egyáltalán nincsen, a decemberi fejadag kiszolgáltatása végett vásárlási könyvével személyesen jelentkeznek az általa választott hentesnél, hogy onnan a részére esedékes fejtenként 50 dkg. szalonnát átvehessen.

A zsírral ellátottak könyvecskéiket ne adják be, mert ezzel az ellátatlanok részét veszik el, miért is az ily célzatu visszaélést a legszigorubbán fogom büntetni. Felkérem a lakosságot, hogy az ily eseteket nálam megtörtés végett jelentsék be.

A kereskedőknél őrzött könyveket a henteseknek nem szabad egy tömegben átvenni a kereskedő útján, mert ez visszaélésre ad alkalmat, ezért csak az ellátatlan által személyesen átadott könyvet szabad a henteseknek átvenni, s kimutatásba foglalva lebélyegzés végett a közéletmezési hivatalba (földsz. 1 ajtó) bemutatni.

A szalonnát csak zsír olvasztás céljaira szabad igénybe venni, sem étkezésre, sem szappanfőzésre felhasználni nem szabad.

A könyvecskéik beszolgáltatása f. hó 21-ig (csütörtök) bezárólag fogadtatik el. A szalonnát e hó 22-én és 23-án fogjuk a henteseknek rendelkezésére bocsájtani.

Felhívom a hentes mestereket, hogy csak azoktól vegyék át a könyveket, akik személyesen hozzák szalonna átvétel céljából; a mennyiben visszaéléseket fedeznek fel, azt hozzám azonnal jelentsék be. A szalonna kilogrammonkénti ára minden elárúsító helyen kivétel nélkül 13.50 korona. Az internátusok, intézetek, kórházak stb. szalonna ellátásért közvetlenül Balázs Mihály gazdasz urnál jelentkezzenek.

Szeged, 1918. november 19.
 Ad 12016/918, k. é. szám.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

2-2

Szőrmék,

harisnyák, keztük,

menyasszonyi koszoruk

és fátolok nagy választékban

Pollák Testvéreknel

SZEGED

Csekonics-u. 6. Széchenyi-tér 17.
 Telefon 854. Telefon 855.

Hercza L. Miklós Iskola-utca 25.

Polgári- és egyenruha
 ... szabó-üzlet. ...

Megrendelést fazon, munkát
 fordítást, átalakítást vállal

Flaschner Lajosné női divatterme.

Bocskey-utca 9. 1. emelet. Telefon 14-58.
 Legújabb modellek és saját tervek szerint készít toilletteket, kosztümöket, bluzokat. Raktáron bluzok toillettek, Azsurozást, pliszírozást, gombáthuzást, mühimzést, müstoppolást elvállal. Hivatalnokoknak 10 százalékos engedmény.

Barta Ágoston

fogmüsterme

Kigyó-utca 1.

Telefon 13-64.

Rövidáru üzletemet

Feketesas-utca 17. szám (Ausländer-

órás mellé) helyeztem át.

Telefon 11-79 Tisztelettel: **BOCKER FERENC**

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **CORSÓ-MOZI HÁZÁBAN** (Pallavicini-utcaban, a városházával szemben)

**épület-, műlakatos, házicsengő-
 szerelő és gépjavító-műhelyt**

nyitottam, hol a szakmamba vágó mindentéle munkák, ugymint: épület-vasalások, zár-javítások, tűzhely-, üstház-készítés és javítás, redőnyök szerelése és javítása, villanycsengők szerelése és javítása stb. pontosan és jutányosan eszközöltenek. — Levélbeli hívásra házhoz megyek. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Donáth Gyula,
lakatos-mester.

Őszi és téli kalap újdonságaim

a lelegegánsabb kivitelben megérkeztek

T. Géczy Piroska női kalap divattermében
 Szeged, Széchenyi-tér. (Korzó-mozi ház.)
 Gyászkalapokban állandóan nagy raktár.

Moskovitz József

ÉPÜLET-ÜVEGES SZEGED, VITÉZ-UTCA 21.
 Minden üveges szakmába vágó munkát vállalom.

em mese az ipó- gépről, hogy a **Keller-féle írógépek** mesések, mert a szakmühelyében javított írógépek tényleg mesések.

Keller

rógépszalag szénpapír stb. új és használt rógépek állandóan raktáron tartatnak
 SZEGED, Széchenyi-tér Telefon 3-63

Több lakásból, egy boltból, nagy tárból álló **sarokház,** továbbá ablakzsáruk, spalet-táblák, mennyezet gerendák, kerítés oszlopok stb. eladók. Bővebbet: Téglyagár-utca 31. szám.

Első szegedi tanerő közvetítő iroda

Margit-utca 28. sz., ajánl mindennemű nyelv- és zeneismerettel bíró tanerőket, melynek elintézését őszintén vállalja
Havas Jenőné.